ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyon nga Iloko
Tawen LVI No. 18
Setyembre 21, 2025
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Idarum ni Marcos! Agrebolusyon kontra korapsyon!

Saan nga agressat ti dalluyon ti protesta iti intero a pagilian laban iti sistema ti korapsyon iti estado. Iparparangarang daytoy ti agluplupyas nga unget ti nalawa nga umili a Pilipino laban iti nalabes a burukrata-kapitalista a panagtakaw ti rehimen a Marcos.

Iti panaglagaw a kaluban ti bukod na manipud unget ti umili, inkapilitan nga agpaguapo ni Marcos tapno baliktaden ti nabayagen a reputasyon na kas daulo ti kinakunniber. Bayat nga ip-ipiten dagiti karibal a pulitiko ken kaalyado a saan nagisentra ti kikbak, pilpiliten ni Marcos a kaluban ti bukod na a papel iti nasaknap a korapsyon.

Binukel ni Marcos ti awan kaes-eskan na nga "independyente a komisyon" nga isu kano ti mangimbistigar iti a proyekto a *flood control*. Taktika laeng daytoy nga imbestigasyon nga inmandar ni Marcos Jr tapno tikawen ti umili ken maiyadayo kenkuana ti atensyon.

Pudno a ni Marcos ti utek ti korapsyon iti likudan ti maanomalya a proyekto ti *flood control*, a ginaburan na ti nasurok ₱1 trilyon manipud idi nagtugaw iti poder idi 2022. Kapada met laeng dagiti sinaruno na, umak-akop ni Marcos ti binilyon a kuarta manipud kikbak iti multibilyon a kontrata ti gobyerno, pakairamanan dagiti kalsada, rangtay, riles, ken dadduma pay a dadakkel a proyekto iti konstruksyon, agraman payen ti ismagling, kontrata iti depensa, kontrata iti panagpaabang iti daga, ken adu pay a pamuspusan ti panagtakaw iti kuarta ti pagilian.

Agpapaimas iti biag ken aglaplapusanan iti kinabaknang ti daulo a burukrata-kapitalista a ni Marcos. Nalatak ti panaggusto na kadagiti eksklusibo a konsyerto nga agbalor ti multimilyon ken nagarbo a panagpapasken kas ti napasamak iti kasangay na iti laeng nabiit. Napalalo ti panangbatikos kenkuana ti panagbiyahe na iti Singapore tapno agbuya laeng ti kinnamatan dagiti kotse. Inusar da nga agassawa ti pondo ti pagilian tapno aramaten a personal a pagbakasyunan ti Malacañang, para iti kapritso ti pamilya da.

Puskol rupa nga ulbod ni Marcos ti pammarang a kakuyog na ti umili iti pananggura iti korapsyon, ken ti pangibaga a nu saan laeng a presidente ket karaman isuna kadagiti protesta. Ti kinapudno , tengngel ni Marcos ti manangidadanes a bileg ti pasista nga estado nga us-usaren na tapno pasardengen ti umili ken paritan ti amin a klase ti panaglaban ti umili.

Sibibiag ti patawid ti 14-tawen pasista a diktadura ken nangikisap ti pagbagasan ti pagilian ti ama na a ni Marcos Sr. Dagiti organisador ken miyembro dagiti unyon ti mangmangged, dagiti timpuyog iti komunidad, dagiti organisasyon ti estudyante karaman payen dagiti mangitandudo ti karbe-

ngan-tao ket masissiim, mariri ken target ti naranggas nga atake dagiti ahente ti estado. Ginasut pay dagiti balud-pulitikal ti nakapupok. Awan sarday dagiti panaglabsing ti karbengan-tao ken sangalubungan a makatao a linteg iti panangipataw ni Marcos ti militarista a paglintegan kadagiti rinib-ribu a baryo iti kaawawayan tapno lappedan ti panangidepensa ti umili kadagiti daga ken pangkabiagan laban iti iseserrek wenno panagpalawa dagiti plantasyon ken mina.

Ni Marcos, daulo ti burukrata-kapitalista nga estado, ti ari ti korapsyon. Isuna ti puon ti pasista nga addaan landok nga ima a mangparmek kadagiti amin a tumubngar ken lumaban. Isuna ti daulo nga "aso-aso ti US" ken babaunen nga agserserbi kadagiti estratehiko nga interes ti imperyalista nga US iti ekonomya, pinansya ken militar.

Biktima dagiti Pilipino ti nasaknap ken sistematiko a korapsyon ken pasismo. Agsagsagaba da iti bulok a serbisyo sosyal, panagngato ti magastos iti panagbiag, nababa ti sweldo, nasaknap ti kinaawan trabaho, awan pangkabiagan ken nakaro't pangkabuklan a kasasaad ti sosyo-ekonomiko. Bumarbaringkuas ken agproprotesta da tapno idarum ni Marcos ken pagbayaden dagiti kunniber.

Kasapulan a patibkeren dagiti Pilipino ti panagkaykaysada, buangayen dagiti organisasyon da ken palawaen ken pakaruen dagiti panagprotestada kadagiti umay a bulan. Rumbeng laeng nga ibutaktak ken ilaksid ti sumagmamano a pwersa a sumaksakay iti protesta nga anti-korapsyon a mangsalaknib ken Marcos kasukat ti maganab ken posisyon. Agserserbi da kadagiti plano ni Marcos a pakalmaen ti protesta. Ngem napaay da gapu kadagiti ubbaw ken awan serbi na a panaginkukuna ni Marcos ket ad-adda pay a mangparubrob iti tignay protesta. Pumigpigsa ti pukkaw para iti panaglusulos wenno panangpatakyas kenni Marcos ken amin a kunniber iti estado.

Bayat a mapalpalawa dagiti protesta maikontra kenni Marcos ken iti nasaknap a korapsyon ket rumbeng nga ingato ken isilpo ti umili a Pilipino iti pangkabuklan a dangadang tapno magibusan ti manangikulbo a sistema a malakolonyal ken malapyudal. Daytoy a sistema ket nakapauneg iti daulo ti dadakkel a burgesya kumprador, dagiti d burukrata kapitalista, ken dadakkel nga apo't daga.

Dagitoy a dasig iti Pilipinas ket pinataud ti imperyalismo nga US ken mangkonkontrol iti neokolonyal nga estado. Isuda amin ket sumungsungbat, paspasurot ken makikumkumplot iti imperyalismo a US iti panagtakaw iti kinabaknang ti pagilian ken iti pasista a panangranggas iti nalawa a masa ti pagilian. Iti partikular, usar dagiti burukrata kapitalista ti bileg ti estado tapno takawen ti kuwarta ti pagilian ken agpabaknang iti amin a klase ti korapsyon.

Iti maudi a kwenta, ti pannakidangadang kontra iti korapsyon ken amin a klase ti panangidadanes iti umili a Pilipino ket nakarkaro pay ngem panangikkat ken Marcos wenno iti panangpatakyas iti sibubukel a gobyerno. Mapagut laeng ti ramut ti sistematiko a korapsyon babaen ti demokratiko a rebolusyon ti umili tapno gibusan ti tallo a salot a burukrata-kapitalismo, imperyalismo ken pyudalismo. Iyab-abante daytoy ti Partido Komunista ti Pilipinas nga iggem ti Bagong Hukbong Bayan a kangrunaan nga armas tapnu rippuogen ti armado a pigsa ti reaksyunaryo ken neokolonyal nga estado.

Aw-awisen ti Partido ti umili a Pilipino nga ad adda pay a papigsaen dagiti rebolusyonaryo nga organisasyon, palawaen ti benneg ti National Democratic Front, ken suportaran ti, ken umanib iti, Bagong Hukbong Bayan.

Ipampanawagan ti Partido kadagiti agtutubo nga agturong iti nalawa a kaawawayan nu sadinnu nga agtultuloy nga panpandayen ti rebolusyonaryo a tignayan dagiti organo ti bileg pampulitika. Maipunpundar daytoy kadagiti basaran nga organisasyon masa ti mannalo, agrutubo, kababaihan ken dadduma pay a demokratiko a sektor, katinnulong ti hukbong bayan. Agserbi daytoy kas bin-i to demokratiko a gobyerno ti umili a mangsukat iti bulok ken papet a gobyerno iti kanito a magun-od ti rebolusyonaryo a balligi iti armado a dangadang para iti nailian a wayawaya ken hustisya a pangkagimongan. AB

ANG Bayan

Tawen LVI No. 18 | Setyembre 21, 2025

Ti Ang Bayan ket maipabpablaak iti lenggwahe a Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles. Agawawat ti Ang Bayan kadagiti kontribusyon nga artikulo ken damdamag. Maallukoy met dagiti agbasbasa nga agidanun kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti panagdur-as ti pagiwarnak tayo.

Linaon

Editoryal: Idarum ni Marcos! Agrebolusyon kontra iti korapsyon! 1
Korapsyon, nilayus ti protesta 3
Pannakidangadang kontra panagminas 4
Tropa ken kampo ti AFP, binanatan 5
Dagiti martir ti Peñablanca, linagip 5
AKP, insayangkat iti tengnga't atake ti AFP 5
Protesta kontra base a militar ti US iti Pilipinas 5
Tignayan a panagilinteg ti PKM iti Negros 6
Dagiti kaso ti panangarestar ken pananglipit ti AFP 7
Panangitantan ti taray ti kaso ni Duterte iti ICC 7
Dagiti protesta 7
Iti ababa a sarita 8
Nainkalintegan a presyo ti tabako, nairupir manen 9
"Scam hub," panangadipen kadagiti migrante 10

Ti Ang Bayan ket ipabpablaak ti Komite Sentral
ti Partido Komunista ng Pilipinas dua a daras iti tunggal bulan

ang.bayan@cpp.ph

Korapsyon dagiti burukrata-kapitalista, linayus ti protesta

Reprep nga agtutubo ken umili ti nagturong iti kalsada iti naglabas a dua lawas tapno nasaknap a kondenaren ti agsasanggala a korapsyon iti uneg tii rehimen a Marcos. Impanawagan da ti panangsingir ken panangibalud kadagiti amin a karaman iti kinakunniber nangruna kadagiti proyekto a *flood control*.

Naisangsangayan ti panagtignay ti pinullo a ribu iti Luneta Park iti Manila kadaytoy nga aldaw ti Setyembre 21 iti panangiyuna dagiti grupo ti kabataan, alyansa a TAMA NA (Taumbayan Ayaw sa Magnanakaw at Abusado Network Alliance), ken ti Bagong Alyansang Makabayan. Linayus dagiti tao ti Luneta tapno irupir a "TAMA NA! Isardeng ti kurakot! Amin a karaman, addaan sungsungbatan!"

Dimmar-ay iti protesta dagiti mangmangged, mannalon, nakurapay iti syudad, tao ti simbaan, kababaihan, mannursuro, propesyunal ken dadduma pay a sektor.

Na-bunggoy a dimmar-ay dagiti siklista, *rapper, rider, drag queen* ken dadduma pay a grupo kalpasan ti idadar-ay iti maysa protesta.

Nagdiskurso iti programa dagiti mangibagbagi ti progresibo a partido, lider masa, padi, ken dagiti biktima ti layus ken didigra.

"Pinaneknekan [dagiti naibutaktak a katiwalian] ti saplit ti burukrata kapitalismo nu sadinno't pangus-usaran dagiti pulitiko ti pusisyon ken impluwensya da...tapnu mapadakkel da ti kinabaknang ken bileg," paduyakyak ti Bagong Alyansang Makabayan.

Intudo da ni Ferdinand Marcos Jr kas kangrunaan nga addaan sungsungbatan iti nakaam ames a korapsyon kadagiti proyekto a *flood control*. Binatikos ti grupo ti natuso a panaginkukuna ni Marcos iti korapsyon idinto nga isuna ti nangidasar, nangpirma ken nangipatungpal iti pangkabuklan a badyet. Agturong ti umili iti Mendiola tapno singiren ni Marcos.

Kagiddan daytoy, rumbeng kano met laeng a singiren ni Sara Duterte ken Rodrigo Duterte iti panagbusbos iti *confidential and intelligence funds*, iti Pharmally *scam*, ken dadduma pay a korapsyon. Karaman da iti sistematiko a korapsyon iti pagilian.

Laksid iti Luneta ken Mendiola, naisayangkat met laeng ti panagtignay iti EDSA People Power Monument iti Metro Manila.

Iti dadduma pay a parte ti pagilian, nairussuat dagiti demonstrasyon ken aktibidad iti Ilocos Norte, La Union, Pangasinan, Benguet, Cagayan, Isabela, Pampanga, Bulacan, Oriental at Occidental Mindoro, Camarines Sur, Catanduanes, Albay, Sorsogon, Negros Occidental at Oriental, Iloilo, Capiz, Antique, Aklan, Bohol, Cebu, Eastern Samar, Leyte, Misamis Oriental, Davao del Sur, ken South Cotabato.

Nasaknap a tignayan protesta

Sakbay ti panagtitipon iti Luneta ken EDSA, nalataken ti nalawa a partisipasyon dagiti agtutubo ken dadduma pay a demokratiko a sektor tapno dillawen ti korapsyon. Nagduduma ti naparnuay a porma ti protesta ti naisayangkat iti intero a Pilipinas.

Karaman dagitoy a panagtignay dagiti *walkout* ken boykot iti pagadalan iti kallabes ti nasurok 16,000 nga estudyante, mannursuro ken trabahador iti University of the Philippines iti Los Baños (7,000), Diliman (5,000), Baguio (1,800), Cebu (1,000), Manila (600), Mindanao (600), Pampanga (200), Visayas (200), ken Tacloban (120). Naisayangkat met lang dagiti piket ken demonstrasyon iti nasurok 40 pampubliko ken pribado nga unibersidad, maibilang ti kadakkelan iti pagilian iti Ateneo de Manila University (2,000), Saint Louis University (1,000), Cavite State University (400), Bulacan State University, Tarlac State University, Bicol University, Mindoro State University, Visayas State University, Mindanao State University-GenSan, Xavier University ken dagiti pagadalan iti uneg ti One Taft Alliance.

Agarup inaldaw ti piket dagiti nasyunal ken lokal a grupo iti Metro Manila karaman iti Quezon City, Maynila, Navotas City, Caloocan City, Muntinlupa City, Taguig City at

Suruten iti panid 4

Dangadang kontra iti makadadael a mina ken *dredging*

Naipadamag iti napalabas a lawas ti sumagmamano a balligi ken agtultuloy a panaglaban dagiti residente kadagiti makadadael a panagmina ken dredging iti Ilocos Sur, Kalinga, Nueva Vizcaya, Mindoro ken Sorsogon.

Iti Ilocos Sur, naiduron ti nagkaykaysa a panagtignay ti umili ti lokal a gubyerno nga agsarita ken mangipaduyakyak ti panagsardeng iti operasyon ti makadadael nga operasyon ti *dredging* ti Isla Verde Mining and Development Company iti wangawangan ti Lower Abra River iti masakupan ti probinsya. Idi Setyembre 2, nagsarita ti lokal a gobyerno nga ipasardeng ti operasyon gapu't sangkamaysa ken awan sarday a panagtignay dagiti komunidad.

Iti Kalinga, naipabasura dagiti katutubo ti nairuar a bogus a Free, Prior and Informed Consent para iti Saltan Dam a proyekto ti Australian a kumpanya a JBD Water Power Inc. Naduktalan daytoy dagiti residente idi Setyembre 15 kagiddan ti pangiyuli da kadagiti petisyon iti National Commission for Indigenous Peoples tapno ipaibasura ti FPIC para iti Saltan Dam ken Upper Tabuk Hydropower Project (UTHP). Naipadamag met laeng kadakuada a ti FPIC para iti UTHP ket posible met a maibabawi ken maibasura.

Iti Nueva Vizcaya, nagbarikada dagiti residente ti Barangay Bitnong, Dupax del Norte kadagiti dagdaga da manipud Setyembre 17 tapno lappedan ti panangiserrek kadagiti mausar iti panagmina ti Woggle Corporation, maysa a kumpanya a nakabase iti United Kingdom. Gapu iti nasaknap a pananglapped dagiti umili iti plano nga eksplorasyon, temporaryo nga insardeng ti kumpanya dagiti operasyon da.

Iti Oriental Mindoro, naisayangkat ti maysa a *prayer ral*ly idi Setyembre 6 iti pagdadapunan iti ili ti Gloria tapno lappedan ti dredging iti isla. Dimmar-ay dagiti nagduduma nga asosasyon, organisasyon, simbaan, pulitiko ken dagiti agindeg manipud Calapan City aginggana Bansud. Iti kunada, nakaro a makadadael iti igid baybay ken pangta iti pangkabiagan dagiti mangngalap ti *dredging.*

Iti Sorsogon, naipasuspinde dagiti residente idi Setyembre 10 ti permit ti Siating Construction and Development Corporation para iti panagkwari ti bato ken darat iti Barangay San Roque iti ili ti Bulusan. Inbasar ti gobernador ti desisyon iti indatag a papel ti San Roque Ecological Initiative ng Barangay San Roque. Kinuna dagiti residente iligal ti kwari gapu ta awan konsultasyon iti publiko. Asideg met laeng daytoy iti Bulusan Volcano Natural Park (BVNP), maysa a *protected area.* AB

Manipud iti panid 3

Marikina City. Iti sibubukel nga ili, kas iti Hagonoy, Bulacan, dimmarup dagiti residente iti kalsada tapno kundenaren ti palpak a solusyon iti layus a kayarigan na a di maatyanan. Nagtignay met laeng ti 6,000 residente ti Pampanga kontra korapsyon. Nangisayangkat met lang ti sumagmamano nga aldaw a sardeng-pasada dagiti grupo iti transportasyon. Naipasimudaag met laeng ti nakaru nga unget ti umili iti panangdarup ken panangbato ti pitak ken panangsayo ti pintura kadagiti opisina ti ahensya ti gobyerno ken kontratista a kakumplot iti korapsyon.

Iti saan a bumaba iti 16 nga unyon iti adda't babaen ti Kilusang Mayo Uno, nangisayangkat ti protesta iti kada ti pangngaldaw ken panagaawid dagiti unyon iti Nexperia Phils, PUP Janitors, Philfoods Fresh-Baked Products, Pambato Cargo Forwarders, Daiwa Seiko Philippines Corp ken dadduma pay. Inpukkaw da: Marcos, kumander ti mannanakaw, pagbayaden! Agsisinumsumbangir met ti panagkalampag ken panagpatit dagiti kampana ti simbaan, sangkamaysa a panagkararag, panangitugkel ti kandila, panangisab-it ken panangipigket kadagiti balatengga ken *poster*, panagaramid kadagiti kanta ken rap, protesta-sala ken *zumba, fun run* ken dadduma pay a klase ti panagtignay.

Nabukel met ti panagkundenar iti kunniber iti dagus a pannakabukel iti nadumaduma a tukad dagiti relasyon, alyansa ken panagkakadua. Nalawag ti mensahe ti tignayan protesta: panagsingir ken panangpasungbat! AB

UP-Los Baños, September 19, 2025

Tropa ken kampo ti AFP iti Negros Occidental ken Quezon, binira ti BHB

ITI TENGNGA'T KUMARKARO ken awan sarday nga operasyon militar ti Armed Forces of the Philippines (AFP) iti kaaw-awayan, nakaisayangkat ti Bagong Hukbong Bayan-(BHB) kadagiti armado nga aksyon ken aktibo a depensa iti Negros, Quezon, ken Mindoro.

Iti Negros Occidental, pinaputukan ti BHB-Northern Negros (Roselyn Jean Pelle Command) ti madama agoperasyon a tropa ti 79th IB iti Purok 5, Barangay XI (Gawahon), Victorias City idi Setyembre 14 ti rabii. Nasugatan ti sumagmamano a soldado, nga agserserbi a protektor ti apo't daga a mangagagum ti daga.

Iti Quezon, inulit a pinaputukan ti BHB-Quezon (Apolonio Mendoza Command) idi Setyembre 4 ti rabii ti kaitaktakder a kampo militar ti 85th IB sa Barangay Cogorin Ibaba, Lopez. Maikaduan a daras nga inatake ti BHB ti kampo, naragsakan dagiti agindeg iti lugar.

Iti nabiit a padamag ti BHB-Southwest Negros (Armando Sumayang Jr Command), pinaputukan dagitoy dagiti nakakampo a tropa ti 15th IB sa Sityo Patol, Barangay Caliling, Cauayan, Negros Occidental idi umuna a lawas ti Agosto.

Aktibo a depensa. Nakaisayangkat ti kontra-atake ti BHB-Mindoro (Lucio de Guzman Command) laban iti umat atake a tropa ti 1st IB iti Sityo Tugas, Barangay San Vicente, Roxas, Oriental Mindoro idi Setyembre 9. Basar iti yunit, dagdagus a nabantayan ti presensya ti 1st IB isu nga dagus a nakasagana, nakaposisyon ken nakapagpaputok dagiti nalabbaga a mannakigubat.

Napatay iti laban ti maysa a soldado ken nasugatan pay ti dua. Kabayatan na, pinarangalan ti BHB-Mindoro ni Ka Kardo, 33, Nalabbaga a mannakigubat a nagmartir bayat a situtured a nakiranget kadagiti pasista.

Dagiti martir ti Peñablanca, linagip

LINAGIP TI REBOLUSYONARYO a pwersa idi Setyembre 11 ti umuna nga anibersaryo ti pannakamartir dagiti kakadua nga isuda Ariel Arbitrario (Ka Karl), Erin Sagsagat (Ka Jorly), ken Danielle Marie Pelagio (Ka Seed), ti naawagan a Peñablanca 3. Dagitoy a 3 ket pasig nga *hors de combat* a naames a pinapatay dagiti berdugo nga 502nd IB iti Barangay Baliuag, Peñablanca, Cagayan.

Kas lagip iti napnuan raniag a biag da, ken saan a magatadan a kinabannuar ken naibingay iti nailian-demokratiko a rebolusyon, nangisayangkat ti pammadayaw dagiti rebolusyonaryo a pwersa ti Cagayan Valley nga addaan tema, " Pasilapen ti naimbalitukan a kinabannuar dagiti martir tayo! Agilinteg ken itultuloy ti dinaliasat da a dalan ti rebolusyon."

Kangangatuan a saludo ti inpaay iti tallo ken linagip dagiti biag da ken pannakidangadang kas mannakigubat ti umili. Nangidaton kadagiti daniw ken kanta dagiti naduma-duma a grupo ken indibidwal iti pammadayaw. Sumagmamano kadagiti naipresenta ket dagiti daniw a Binhi ng Paglaya ni Amanda Echanis, Tagubilin at Habilin ni Jose Lacaba, ken Hukbo ng Maralita ni Kerima Tariman. Nakabukel met ti *video tribute* ti BHB-Cagayan Valley a kagiddan a naiyebkas ti daniw a Silang mga Walang Kamatayan ni Emil Magalat. Nagleppas ti programa iti panagkansyon ti Mangahas ken ti Awit ng Pag-asa. Pudno nga inspirasyon isuda a saan nga ordinario ken ti saan agpatengga a kinatan-ok!

AKP, insayangkat iti tengnga't atake ti AFP

BALLIGI A NAKALEPPAS dagiti Nalabbaga a mannakigubat ti Bagong Hukbong Bayan-Mindoro (Lucio De Guzman Command) ti Abante a Kurso ti Partido iti tengnga't nakaro nga atake ti pasista nga AFP. Kaaduan kadagiti estudyante ket naggapu iti benneg dagiti mannalon ken nailian a minorya. Naisayangkat ti pagaadal manipud Hulyo 29 aginggana Agosto 10.

Naisayangkat ti pagaadal tapno maingato ti pampulitika a kaammoan ken lalo pay a mapatibker ti takder ti soldados ti umili. Insayangkat daytoy babaen iti tulong dagiti lokal a pwersa ken masa ken dagiti Nalabbaga a mannakigubat a nagserbi a sekyuriti ken taguyod iti pagaadal. Kinuna ni Ka Jomar, kumander ti yunit, "Nagballigi ti pagaadal gapu iti umno a basa dagiti kakadua iti sitwasyon, katinnulong ti masa."

Protesta kontra base militar ti US iti Pilipinas

NAGPROTESTA ITI SANGO ti US Embassy iti Pasay City ti naduma-duma a grupo iti panangidaulo ti Bagong Alyansang Makabayan (Bayan) idi September 16 tapno kondenaren ti kumarkaro a presensya dagiti tropa nga Amerikano, armas a panggubat, *war games* ken base militar ti US iti teritoryo ti Pilipinas. Ti protesta ket panaglagip met ti maika-34 anibersaryo a pakasaritaan ti panangpatakyas kadagiti base militar ti US iti Pilipinas.

Idi September 16, 1991, nasurok 170,000 patriyotiko a Pilipino ti nagtitipon iti sango ti senado tapno ipanawagan ti panangibasura iti pannakaiwaras ti RP-US military base a katulagan. Segun iti Bayan, sangsanguen ita ti pagilian ti nakalkaldaang a panangbaliktad dayta a balligi. Dagiti simmaruno a tawen ken rehimen, binukel ti naduma-duma a katulagan ken ligal a basaran iti iseserrek manen ti militar a tropa ti US iti Pilipinas. Karaman daytoy ti Visiting Forces Agreement (VFA) ken Enhanced Defense Cooperation Agreement (EDCA) a nagbalin a pamuspusan para iti panagsubli dagiti base militar ti US iti pagilian.

Koresponsal

Tignayan a panagilinteg iti panangitakder ti samahang masa iti Negros

Saan a malipatan dagiti agnanaed ti Marcia ti mano dekada a panangtulong ti Partido ken New People's Army iti komunidad da. Iti nabayag a panawen, nagbalin a kabinnulig da dagiti Nalabaga a mannakigubat. Iti tarabay ti Partido, nagadal iti Gimong ken Rebolusyon a Pilipino, dagiti Espesyal a Kurso ken dadduma pay a nakaorganisa ken nagpatignay iti intero a baryo. Naikkan solusyon ti problema dagiti kaaapuan laban kadagiti agtatakaw iti lugar a rupan-rupa iti panangagaw kadagiti produkto, nangpatay kadagiti kapamilya ken kabataan nga awanan laban. Nadusa dagiti lider dagitoy a grupo.

Babaen ti Maikadua a Naindaklan a Panagilinteg, nairussuat ti anti-pyudal a pannakidangadang kadagiti lokal nga apo't daga. Nagballigi da iti pananggibus ti manang-gundaway a pagannurutan. Nailaban da a saan da a mangted ti porsyento iti apit da kadagiti apo't daga. Iti tarabay dagiti kakadua, nagbalin a kannawidan da ti panangipatungpal ti simple a kooperasyon iti trabaho a produksyon ken dadduma pay iti baryo.

Kunada, saan da idi a nagun-od ti hustisya no awan ti Partido, NPA ken intero a rebolusyonaryo a tignayan.

Panagilinteg ken panangitandudo

Ingiddan ti taga-Marcia ti panangbigbig kadagiti nagkamalian ken nagkapuyan iti intar ti Partido, Hukbo ken organisasyon ti masa iti proseso ti panangitakder manen ti balangay ti Pambansang Katipunan ng mga Magbubukid (PKM). Inrussuat da iti panagdillaw ken bukod a panagdillaw. Nagdillaw da iti nabayag a panangitakder ti PKM ken ti ningas-kugon nga estilo ti trabaho iti intar ti masa. Kunada, saan a natalmegan iti panagpalawa ti base a masa. Inulit-ulit ti panagadal kadagiti Kurso iti PADEPA ken dadduma pay a di met annatop iti agdama a parikut a sangsanguen iti baryo ken base a masa. Ti Partido, Hukbo ken amin a rebolusyonaryo a tignayan ket naggigiddan a bukod-a-nagdillaw kadagiti paset da iti kabuklan a panag-atras ti napalabas a tawen.

Iti maudi a paset ti asembilya, naangay ti eleksyon iti panangpili ti mangidaulo ken dagiti kagawad kas maikadua a daulo iti naduma-duma a tay-ak ti trabaho. Pinili da dagiti dati a lider iti komite a pang-organisa a kas kagawad. "Pangiggeman dagiti inted ti bumaryo nga baklayen tayo," sapata ti baro a napili a komite.

Dagus nga inlatag ti maysa a tawen a programa ti PKM tapno ingato ti tukad organisasyon ti masa. Target da nga itakder ti komiteng rebolusyonaryo iti baryo iti uneg ti innem a bulan. Sakbay na daytoy ket agsasaruno nga itakder ti ganap na Samahan ti kabataan, babbai ken dagiti manggagawang pangkultura. Akemen da met ti rekoberi ken panagpalawa ti base tapno nalawa ti matignayan dagiti myembro ken pagmaniobraan ti NPA kabayatan a ringringbawan daytoy ti "*self-constriction* ken sobra a konsentrasyon."

Target nga aggigiddan a konsolidaen ti amin a pwersa babaen iti panagadal ken propaganda. Ikkan talmeg daytoy ti panagadal iti PADEPA, Rebolusyon, Kurso iti Gubat ti umili ken dadduma pay. Kayat da met a papigsaen ti MB ken dadduma pay a yunit gerilya kas reserba a pigsa ti NPA. Nalawag kadakuada ti kinapateg daytoy kas nayon a pigsa ti armado a pwersa iti panangdusa kadagiti traydor ken pasista a kabusor, ken panagklining kadagiti armas ken dadduma pay a lohistika ti militar manipud kadagiti mapagballigian a taktikal nga opensiba.

Kalikagum da a kompletuen ti pangkagimungan a panagsukisok ken silpuan ti napagballigian a panagtignay ti antipyudal iti napalabas laban kadagiti mananggundaway nga apo't daga ken ti timmaud a baro a tipo ti apo't daga iti lugar da.

Segun ken ni Ka Jetro, maysa kadagiti lider mannalon a timmabuno, " ti panangitakder tayo iti PKM ket balligi iti baryo ken pammaneknek nga agpayso a natibker a nabukel ti rebolusyonaryo a tignayan iti kaaw-awayan." Kabayatan nga ituktukit ti bin-i ti organo a bileg pampulitika iti prente a gerilya ita, sigurado nga ar-aramiden met dagiti kakadua kadagiti dadduma pay a larangan gerilya iti intero nga isla, kunana.

Iti panagawid dagiti timmabuno, awit da dagiti baro a rebbengen ken naimpusuan ti kalikagum da a magun-od ti nailian a waya-waya ken pudno a demokrasya.

(Basaen ti umuna a paset, Balangay ti PKM, naitakder iti tengnga ti operasyong militar iti Negros, Ang Bayan, September 7, 2025) AB

Dagiti kaso ti panangaresto ken panangpilit dagiti pwersa ti estado, nairekord

Awan sardeng ti panangimula ti kinaranggas dagiti armado a pwersa ti estado iti umili a tumaktakkder para kadagiti karbengan da.

Panagkanyon. Dis-oras ti rabii idi Setyembre 9 inggana't kabigatan ti Setyembre 10 ket nangibulos iti bala ken nagkanyon ti 203rd IBde iti Sityo Tugas ken kabangibang a komunidad ti Barangay San Vicente, Roxas, Oriental Mindoro. Tinarget ti panagistraping ken panagkanyon saan laeng nga iti kabakiran no di ket di karaman dagiti mula, komunidad dagiti katutubo a Mangyan, ken dagiti lugar a pagat-atapan a nagatrasan ti NPA a nakalaban da. Gapu iti daytoy, napilitan a nagbakwit ti ginasut a katutubo a Mangyan karaman dagiti ubbing, babbai, ken dagiti nataengan a taga-Sityo Tugas ken Sityo Swerte ti Barangay San Vicente ken dagiti asideg a kabalbalayan.

Panangaresto. Idi Setyembre 16, inaresto dagiti pulis ti uppat a residente ti Catmon, Malabon City kadagiti kaso a perjury ken grave coercion, kabayatan na a maysa ti simmuko a nairaman ti kaso. Dagiti naibalud ket myembro ti Sandigan Nagkakaisang Mamamayan iti Upper Catmon a mangsupsupiat ti plano a demolisyon ken panangagum ti daga iti barangay.

Panangpilit. Iti napalabas a lawas, tiniktikan ken pinaayaban dagiti pulis dagiti pito a myembro ti Amihan-Cagayan tapno ipauneg iti interogasyon ken piliten nga umikkat iti organisasyon. Maysa kadakuada ni Emilia Ventula maysa a lider-kababaihan.

Iti Negros Occidental, naireport nga pinilit a sinerrek dagiti pwersa ti estado iti balay ken pinangtaan da ti dua a mannalon iti Barangay Macagahay, Moises Padilla ken Barangay Marcelo, Calatrava. Kastoy met laeng ti inaramid iti balay dagiti agindeg ti Barangay Linantuyan ken Barangay Trinidad iti Guihulhan City. Simrek da iti katengngaan ti rabii, impauneg ida iti interogasyon ken tinutukan ti paltog.

Iti Panay, inakusaran ti 3rdIB ti lider ti Paghugpong sang mga Mangunguma sa Panay kag Guimaras (PAMANGGAS) a ni Lucia Capaducio kas maysa a rebelde nga adda kaso ken "saan pay a natiliw" gapu ti panagmartir ti anak na a Nalabaga a mannakigubat. AB

Pannakaitantan ti pannakadengngeg ti kaso ni Duterte iti ICC, nangpaupay kadagiti biktima

NAUPAY UNAY DAGITI biktima ken dagiti abogado da ken dagiti sumupsuporta iti pannakaitantan ti pre-trial chamber iti International Criminal Court (ICC) ti naituding a kumpirmasyon ti kaso ni Rodrigo Duterte a krimen iti sangkataoan iti September 23. Pinaboran ti korte ti paduyakyak dagiti abogado a ni Duterte ket "awanan kabaelan" wenno saan a "makabael a sumango iti bista." Segun ti prosekusyon ti ICC, dagiti mismo annak ni Duterte ti nangibaga a nasalun-at ti panunot ti ama da.

Manipud idi naipauneg iti kustodya ti ICC ni Duterte, aktibo nga agmanmaniobra dagiti abogado na tapno maitantan wenno madadael ti kaso agingga iti kamaudianan ket ibasura ti kaso a maibusor kenkuana. Nagsasaruno dagiti indatag da a petisyon tapno maliklikan ti kumpirmasyon ti kaso.

Nairut a supsupyaten dagiti biktima daytoy a palusot. Inpanawagan da nga ituloy ti panangusig ti kaso iti kabiitan a panawen.

Manindigan Network, binuangay. Nagtitipon dagiti lider-relihiyoso, tao iti simbaan, dagiti grupo iti karbengan-tao ken ken dadduma pay tapno mabuangay ti Manindigan Network, maysa a tignayan a manglaban kadagiti panaglabsing iti karbengan-tao ken internasyunal a makatao a paglintegan iti uneg ti rehimen ni Marcos, idi Setyembre 6 iti Shalom Center Manila. Idi Setyembre 12, binuangay met ti Manindigan Central Luzon, iti Saint Scholastica's Academy iti San Fernando, Pampanga, ti umuna a panrehiyon a balangay daytoy.

Laban dagiti *delivery rider* idiay Cebu. Dinarup dagiti Maxim *delivery rider* ken kameng iti Piston Cebu ti LTO Central Visayas Office idi Setyembre 15 tapno ipannawagan ti panangirelis kadagiti lisensya da ken motorsiklo a kinumpiska dagiti awtoridad. Kinondenar da ti panangliplipit ken saan a nainkalintegan nga aksyon ti ahensya kadagiti *rider* ti Maxim.

Okupasyon dagiti Israeli ti Siargao, kinondenar. Nagprotesta ti 80 residente ti Siargao iti Sunset Bridge iti Catangnan idi Setyembre 14 tapno kondenaren ti mapaspasamak a henosidyo idiay Gaza, ti in-inut a panangsakop dagiti Israeli iti Isla ken ti plano a panangitakder ti Chabad House sadiay. Nangisayangkat met ti petisyon a panagpapirma laban ti panangitakder ti Chabad House ken iti agdama ket nakaurnongen ti 3,550 a pirma.

Korapsyon ti badyet para iti 2026, sinupiat. Nagprotesta idi Setyembre 10 iti sango ti senado dagiti nailian demokratiko nga organisasyon tapno kondenaren ti panangpapartak ti budget ti opisina ti Presidente idiay kongreso babaen ti "parliamentary courtesy." Segun kadagiti grupo, napuan korapsyon ti badyet para iti 2026. Pinadakkel ti badyet para ti AFP, *confidential and intelligence funds* ken NTF-Elcac, kabayatan a kinissayan ti badyet para iti serbisyo ti salun-at ken dandani awan nainayon para iti badyet ti edukasyon.

ITI ABABA A SARITA

AWAN NAGPALISTA ITI ROTC ITI UP-BAGUIO,

pammaneknek ti panagkedked dagiti estudyante iti militarista a programa.

2.4%

ti laeng kabuklan a badyet para iti 2026 wenno ₱153.9 a bilyon ti mapan iti agrikultura, ₱16 bilyon ti para kadagiti makurkurakot a ***farm-to-market*** a kalsada. Awan pay kaguddua dayta iti 6% nailatang iti militar, ken adayo pay iti 23.6% iti nakaro ti pannakakurakot a proyekto a pang imprastruktura.

Gabriela Women's Party

naiproklama a kas **maika-64 pannakabagi ti** *party-list system* kalpasan a nagdesisyon ti Comelec a makumpleto ti 20% iti linteg a nasken a pannakabagi dagiti *party-list* iti kongreso.

8

napapatay ken pilit a panangpukaw kadagiti mangsalsalaknib iti aglawlaw ti nairekord iti Pilipinas idi 2024. Iti Asia, ti Pilipinas ti "kakaruan a mammapatay nga pagilian" (pinakanakamamatay na bansa)," para kadakuada iti napalabas a 12 a tawen.

Nagaudan: Global Witness

32%

laeng kaddagiti proyekto a *flood control* ti impakaammo ti rehimen a Marcos iti *website* na a "Sumbong iti Presidente" a pakaibasaran dagiti agdama nga imbestigasyon; limitado dagiti datos ken saan a silulukat ti proseso ti panagpili kadagitoy.

Nagtaudan: Ibon Foundation

₱735B

ti nailatang ti gobyerno ni Duterte para kadagiti proyekto ti ***flood control*** iti las-ud ti innem a tawen a panagturay na, manipud iti $64 bilyon idi 2016 agingga iti $128 bilyon idi 2022.

100+

Filipino *seafarer* ti pinagawid ti US iti Anti-Migrant Campaign daytoy uray no kumpleto ti papeles da.

Nagtaudan: Tanggol Migrante

₱21 MILYON

ti naawat a "kontribusyon" ni Ferdinand Marcos iti kampanya na iti kinapresidente manipud iti 2 kontraktor iti proyekto a *flood control*; ₱19.9 milyon met ti naawat ni Sara Duterte. Apagtugaw da iti pwesto, pinaraburan dagitoy a kontraktor iti dadakkel a pampubliko a kontrata.

Nagtaudan: PCIJ

AWAN BADYET

para iti **Zero Balance Billing** nga ipampannakkel ni Marcos: kayat na a saoen, alaen kadagiti agbaybayad a pasyente ti subsidyo, saan nga aggapu iti estado.

Nainkalintegan a presyo ti tabako, naipaganetget manen

Nairussuat manen dagiti mannalon ti tabako iti probinsya ti Ilocos ti kampanya para iti pannakaingato iti mimum a ₱128 kada kilo ti presyo a panaggatang ti tabako. Iti agdama ket nailansa iti sumurok kumurang a ₱97 kada kilo ti panaggatang ti tabako, a nu maminsan ket bimmaba iti ₱50 depende iti klasipikasyon ken kalidad.

Tunggal dua a tawen, ikedkeddeng babaen iti "tripartite talks" wenno miting ti tallo a partido nga idadauluan ti National Tobacco Administration (NTA), ti presyo ti tabako. Dumar ay iti miting dagitii aglaklako iti tabako, agmanmanupaktura, ken mannalon.

Kadawyan a ti mangabak ken dengdenggen ti NTA ket boses dagiti komersyante ken negosyante kadagiti miting. Segun kadagiti agtatabako, nalatak ti sabwatan ti NTA ken dagiti kumpanya.

Idi Oktubre 2023, naingato laeng iti sangkabassit a ₱3.90-₱9.90 kada kilo ti presyo ti tagilako a tabako para ti 2024-2025. Ipampannakkel pay ti NTA a iti panagngato ti presyo ti kangatuan iti napalabas a dua a dekada. Naudi a naingato ti ₱10 kada kilo iti presyo ti tabako idi 2008-2009.

Inrussuat ita a Setyembre ti panangrugi ti baro a seye ti konsultasyon ti pre-Tripartite Conference para iti panangikeddeng ti panangingato ti presyo ti tabako para iti 2027-2027.

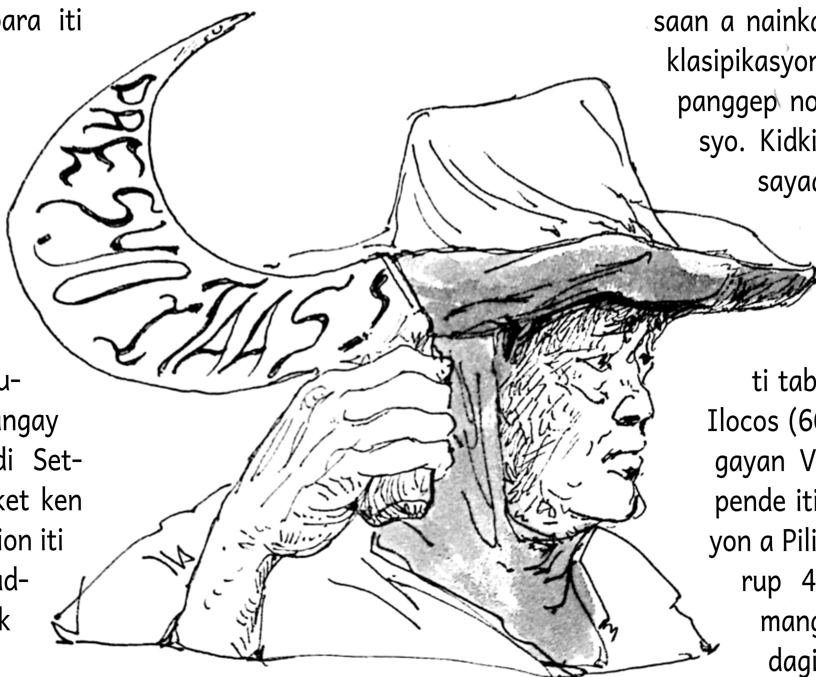
Saan a dengdenggen, laplappedan

Iti Ilocos, saan nga inimbitaran ken pinagkedkedan ti NTA a lumaok dagiti mannalon a myembro ti Stop Exploitation-KMP tapno ipaduyakyak dagiti biang da iti inyangay a miting iti Candon City idi Setyembre 11. Nagirussuat ti piket ken nangalampag ti Stop Exploitation iti miting ken inpaganetget nga addaan da ti karbengan a lumaok iti miting.

Iti panangirupir da, naiduron ti lokal nga NTA a paserreken ti mangibagbagi ti grupo ken denggen dagiti kiddaw da. "Awan industriya ti tabako no awan dagiti mannalon," paduyakyak ni Julie Balanhue, tagapagsarita ti grupo.

Saan da pay a dinenggeg, napalalo pay a nakapasar ti pannakaidadanes manipud kadagiti pwersa ti estado dagiti lider-mannalon a simmango iti miting. Mano nga aldaw kalpasan ti miting, naireport a napan dagiti pulis iti Barangay Maradona, Cabugao iti balay ni Teresita Talibuguen, lider ti gimong dagiti mannalon ken mangngalap iti probinsiya ti Ilocos Sur.

Saan a nakasarita dagiti pulis ni Talibuguen, ngem sigurado kunada nga awan ti sabali a panggep dagitoy no di ti mangbutbuteng, ken pasardengen ti aktibo a partisipasyon na kadagiti panagtignay tapno ilaban ti karbengan ken pagsayaatan dagiti mannalon iti Ilocos Sur.

Nainkalintegan a Presyo

Tapno saan a malugi, ket kasapulan nga mailako dagiti produkto dagiti agtatabako iti nasurok a ₱128 kada kilo, adayo iti minimum a presyo ₱81-₱97 iti agdama. Petteng dagiti mannalon iti tabako, nainkalintegan laeng nga ingato ti presyo ti tabako gapu ta ngumatngato met ti gastos ti produksyon ken panagubra.

Segun ti panagadal ti Stop Exploitation, grupo dagiti mannalon iti Ilocos, kasapulan ti 232 aldaw dagiti agtatabako para iti kabuklan a proseso manipud panagmula agingga ti panaglalako ti tabako. Saan a bumaba ti ₱91,877 ti gastos ti produksyon ken kadawyan nga agbaybayad ti ₱13,500 iti abang ti daga para iti maysa nga ektarya. Malaksid pay iti gastos ti makan dagiti trabahador ken dadduma pay a mabayadan.

Kagiddan met ti panagngato ti presyo dagiti kasapulan ti lima-katao a pamilya dagiti mannalon. Ti panagadal ti grupo, ti kada pamilya ket agkasapulan ti ₱739.75 kada aldaw para masupusupan kadagiti kasapulan.

Ita a tawen, idurduron dagiti agtatabako nga ingato ti ₱16.96-₱69.98 a presyo dagiti batek a tabako, *native*, Virginia ken Burley. Kidkiddwen da met nga ikkaten dagiti saan a nainkalintegan a sistema ti klasipikasyon nga awan ti sabali a panggep no di a baraten ti presyo. Kidkiddawen da ti nasaysayaat a kondisyon iti "contract growing" ti tabako.

Kadduan dagiti pagmulmulaan ti tabako ket masarakan iti Ilocos (66%), sumaruno iti Cagayan Valley (19%). Nakadepende iti industriya ti 2.1 milyon a Pilipino maibilang ti agarup 430,000 a mannalon, mangmangged talon ken dagiti pamilya da. AB

“Scam hub trafficking,” baro a langa ti panangallilaw ken panangadipen kadagiti migrante

Iti napalabas a bulan, immadu dagiti nakaam-amak a kaso ti *human trafficking* dagiti Pilipino a naiserrek kadagiti "scam hub" iti Cambodia, Thailand, Laos ken Myanmar. Segun iti datos ti estado, saan a bumaba iti 695 a Pilipino ti biktima a nakalasat ita a tawen kadagiti nadakamat a pagilian.

Ti *scam hub trafficking* ket maysa a tipo iti *trafficking* wenno iligal a panagrekrut tapno manggundaway no sadino a dagiti biktima ket inallilaw iti awis a peke a trabaho ket inserrek kadagiti *scam hub* wenno *scam farm* kas *online* a *scammer* para kadagiti sindikato. Numan kasta, saan nga amin dagiti biktima ket na-*traffick*, amin dagiti agtrabtrabaho iti *scam hub* ket rinanggasan ken inabuso tapno piliten dagitoy nga aramiden ti iligal nga aktibidad.

Ti kadawyan nga ipapaaramid kadagiti biktima ket "romance scam" no sadino ket sulisugen da dagiti target a biktimaen, agingga nga awisen nga agpaw-it ti kuwarta para iti peke a negosyo, *cryptocurrency* ken dadduma pay a bogus a panagpuonan. Target dagiti operasyon da ket dagiti pagilian ti Asia, North at South America, at Middle East. Dagiti *scam hub* ket imatmatonan dagiti gangannaet a kriminal a sindikato, karaman dagiti lokal nga opisyal ti gobyerno.

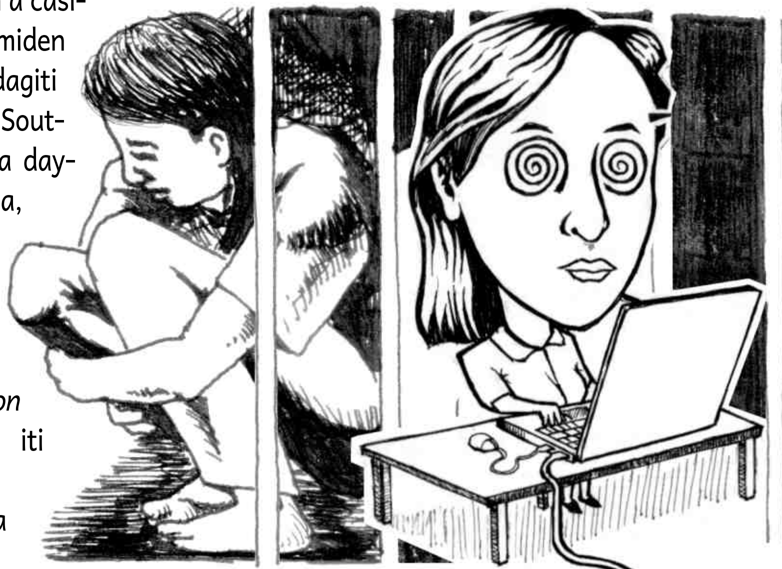
Immuna a naireport ti kastoy a porma ti *trafficking* idi 2015. Ngem kimmaro daytoy ken nagbalin sistematiko idi 2021. Inaramat dagiti sindikato dagiti nabaybay-an a casino ken *hotel* tapno aramiden nga *scam hub*. Kaaduan dagiti *scam hub* ket nagrugi iti Southeast Asia ngem limmawa daytoy agingga iti West Africa, Middle East ken Central America. Target dagiti sindikato dagiti mangmangged nga addaan kaammoan iti *information technology* ken nalaing iti ingles a pagsasao.

Nagbalin met lang a pagrussuatan ti *scam hub* iti Pilipinas, nga nailimmeng iti Philippines Offshore Gaming Operation wenno POGO nga intakder iti pagilian. Kaaduan nga inadipen ket dagiti Chinese nga iligal nga inserrek iti pagilian ken dagiti Pilipino a pinagtrabaho kas *scammer* kadagitoy a pasilidad.

Ti makapasidduker a kapadasan dagiti biktima

Kaaduan kadagiti biktima a Pilipino ket naallukoy nga agtrabaho kas *customer service representative* iti Cambodia ken Myanmar nga agsueldo iti US$700 kada bulan. Ngem apagsangpet da idiay ket nakumpiska dagiti pasaporte ken selpon da. Inserrek da ida iti *scam hub*, a ti target da ket dagiti Pilipino iti US.

Adipen ken tagilako ti trato da kadagiti Pilipino nga imigrante. No saan da a maaramid dagiti trabaho ken saan a madanon ti kota, ranggasan da ida, ikulong nga awan ti makan ken pabpabainan dagiti amo da. Kakaruan a linak-am da ti tortyur ken pannaka kuryente. Dagiti dadduma a mangmangged ket ilaklako da iti sabali a kumpanya iti oras nga saanen a "pakairanudan" dagiti among da.

Numanpay nakalasat kadagiti scam hub, adu kadagiti biktima a Pilipino ti agtultuloy a makarikna iti troma ken problema iti salun-at gapu iti nakalkaldaang a kapadasan da.

Iti agdama, adda 148 migrante a Pilipino ti nakatuding nga isalbar ken iyawid iti Pilipinas manipud iti naduma-duma nga *scam hub* iti Asia.

Nupaykasta, agtultuloy a sikikidem a mangnamnama ken agpakpakaasi a matinnag iti palab-og dagiti Pilipino iti diaya a peke a trabaho iti sabali a pagilian gapu iti nakaro a krisis iti ekonomya ken kinakirang ti trabaho iti pagilian.

Iti nakaro, imbes a mangted ti pangmabayagan a trabaho nga addaan ti makabiag a sweldo, ti Department of Migrants Workers pay mismo ti agbalbalin a "trafficker" ti estado. Ilaklako daytoy ti nalaka a pigsa't tegged dagiti Pilipino iti sabali a pagilian kasukat ti bilyon a dollar a remitans kabayatan a pagsisinaen dagiti pamilya ken naikkatan ti dignidad dagiti migrante. Kayat pay daytoy ita nga usaren dagiti lokal a gobyerno kas "rekruter" dagiti pagilian ken gangannaet a kumpanya, iti bangir dagiti saan a maibus nga istorya ti pananggundaway ken panangabuso a laklakamen dagiti migrante a Pilipino.

Agingga a saan a marisut ti kinapanglaw ken masolbar ti programa ti panag-*export* ti trabahador nga agresulta kadagiti pwersado a migrasyon, sigurado nga umadu pay dagiti biktima a ranggasan ken abusoen dagiti sindikato, ken magundawayan iti desperasyon dagiti migrante, nga awan sabali a kalikagum no di maaddaan ti nasaysayaat a panagbiag dagiti pamilya da. AB